

ČITATELJI! Prosim, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebujete list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 203. — Štev. 203.

NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 20, 1943. — SREDA, 20. OKTOBRA, 1943

VOLUME LI. — LETNIK LI

PRICETEK KONFERENCE V MOSKVI

Moskva, 19. oktobra. — Vnanji ministri treh velikih zaveznih sil, Rusije, Amerike in Velike Britanije, so danes prvič sedli za konferenčno mizo in se razgovarjali formalno kake dve uri.

O podrobnostih razgovorov se ne bo izvedelo dokler ne bo celotna konferenca zaključena, toda toliko je znano, da je bila prva seja med Edenom, Hullom in Molotovim zadovoljiva.

Sicer so imeli vsi trije vnanji komisarji večer pred otvoritvijo konference osebne razgovore, ki so sledili uradnemu sprejemu ameriške in angleške delegacije v Moskvi. Rečeno je, da so se sporazumeli za enkratno skupno dnevno sejo ali konferenco. Tekom teh formalnih razgovorov bodo predstavniki treh velikih zaveznih sil govorili odkrito o problemih, katere bo treba na en ali drug način uglasiti in izravnati preden bo mogoče dočeti u-ravnovesiti zavezniki vojni program na frontah in drugatje.

Mr. Eden je šel zgodaj zjutraj v Spasso House, kjer je uradna rezidenca poslanika Zd. držav in je tam imel razgovore z ameriškim državnim tajnikom mr. Hullom. Kmalu zatem je prišel Molotov, ki je mr. Hullu vrnil obisk prejšnjega večera. Ob šesti uri zvečer pa so se zbrali h konferenčnemu posvetovanju in delu.

Glede mr. Hulla je rečeno, da nimajo pripravljene nobene agende za konferenco, kar bi značilo, da je konferenca v resnici poskus pravega zblizanja na podlagi razgovorov, s katerimi se bo reševalo probleme brez vnaprejšnjih pripravljenih pravilnikov. Konferenca mora sama kristalizirati in predložiti vprašanja, ki so najvažnejša v tem momentu.

Moskovski listi so prinesli v debatem tisku vest o prihodu zaveznih diplomatov oziroma državnikov in tudi izjave Edena in Hulla so bile deležne posebne pozornosti v svetjskem tisku. Uvodnih komentarjev pa so se listi v Moskvi dozaj vzdržali.

Vsi listi v Moskvi so prinesli velike slike mr. Hulla in mr. Edena in komisarja Molotova in ljudje so stali v dolgih vrstah, da so dobili liste s temi zgodovinsko važnimi slikami konferentov.

Rečeno je, da so Rusi sprejeli predstavnika Amerike in Velike Britanije kar najtoplejši, še, ker želijo, da se konferenca izteče v zadovoljstvo vseh prizadetih zaveznikov. — Čeprav se zdaj vrše nekatere seje in posvetovanja v zvezi s trovezno konferenco v poslopnju vnanjega ministrstva, se bo glavni del razgovorov završil v Kremlinu.

SOVJETSKA RUSIJA BO DOBIVALA ZALOGE
Včeraj je bila v Londonu med Združenimi državami, Anglijo, Kanado in Rusijo podpisana pogodba, po kateri bo U. S. S. R. prejela veličanske pošiljke vojnega materiala in živeža.

Zavezniki iskreno žele podpirati Rusijo, da bo še dalje šla tako naglo od zmage do zmage nad Nemci in bodo s tem pripomogli k hitrejšemu koncu vojne, zato bodo pošiljke zelo zvišali, tako da bodo za letošnje leto vredne nad eno milijardo dolarjev.

Med temi pošiljkami bo zelo mnogo aeroplanov, zlasti nasledovalnih, pa tudi mnogo bombnikov.

Rusi bodo tudi dobili več sto ton pšenice iz Kanade, da bo kako možno pomanjkanje letošnje zimo preprečiti. Ravno tako bo Rusija dobila mnogo masti in raznega živeža v kanah.

Dobili bodo različne stroje in razne kovine kot baker, cin, nikel in aluminij, ki ga Rusiji zelo primanjkuje.

Značilno je, da je bila ta veličastna pogodba podpisana isti dan, ko se je v Moskvi pričela zgodovinska konferenca med Združenimi državami, Anglijo in Rusijo.

Prva lend-lease pogodba med Združenimi državami in Rusijo je bila podpisana v Moskvi 1. oktobra 1941, druga pa v oktobru lanskega leta.

Od oktobra 1941 so samo Združene države poslale Rusiji različnega blaga v vrednosti \$2,444,000,000 do 30. junija letos.

Do 30. junija so pod lend-lease postavili od Združenih držav vse države — Rusija, Anglija, Afrika, Srednji Vzhod, Sredozemlje, Kitajska, Indija, Avstralija, Nova Zelandija in druge. — blaga za skupno vsoto \$4,262,468,000.

Haile Selassie potegnil črto glede italijanskega sobojništva

London. — Etijski kralj ozir. cesar Haile Selassie, katerega so zopet postavili na tron Angleži, ko so spodili Italijane iz Vzhodne Afrike v letu 1941, je te dni naznanil, da njegova država ne bo priznala Italiji statusa sobojništva z zavezniki.

"Italij aje priznala svoj poraz," pravi Selassie, "ter tudi pristala na pogoje premirja, ki določajo brezpogojno predajo."

Selassie pravi dalje, da se Italije ne more smatrati za drugega, kot za sovražno deželo, katere mora čakati na pravično sodbo in diktate mirovne konference, a medtem pa nikakor ne more in ne sme uživati statusa sobojnice v pravem pomenu te besede.

Cesar pravi, da njegov narod ne more verjeti, da bi dežela, ki je tako zavratno napadla mirno ljudstvo, katerega je potem strahopetno in divjaško morila, postala zdaj naenkrat iz lastne volje sobojnica zaveznika istega naroda.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomolnemu Odбору, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

V Sloveniji so partizani aktivni na Dolenjskem in Sp. Stajerski

Partizanski oddelki v Sloveniji nadaljujejo s čiščenjem krajev po Dolenjski in Spodnji Stajerski. — Pri Borovnici so razbili železniški most ter del proge. Uničenje tega mostu je za nacije hud udarec, kajti proga, ki teče preko tega mostu veže Ljubljano in Trst.

PARTIZANI UDRLI V KOSTANJEVICO

Slovenski partizanski oddelki so udarli v Kostanjevico. Ta kraj so na prejšnjem obdobju s topovi potem pa se je razvilo poulično bojevanje. Poleg Kostanjevice so partizani zavzeli še več drugih dobro utrjenih vasi, katere so Nemci trdovratno branili.

(Poročilo ne pove, če je Kostanjevica, ki je bila zavzeta na Krasu ali na Goriškem — v Sloveniji je vsaj par krajev, ki nosijo to ime.)

BOMBARDIRANJE SKOPLJA PO AMERIČANIH

Iz zaveznikega glavnega stana v Alžiru je prišlo 19. okt. poročilo, ki pravi, da so U. S. Mitchell bombniki in bliskovci (Lightnings) poleteli nad jugoslovansko mesto Skopje, ter spustili bombe na železniško križišče.

Skopje je železniško središče iz katerega vozijo vlaki južno do grške Salonike in skozi Vardarsko dolino.

Bombe so raztrgale en železniški most v Skopju in najmanj tri lokomotive so bile razbite, kakor tudi 15 vagonov.

Ameriška letala so priletela v dveh valih in so se spustila nad svoje tarče takorekoč nemotena po sovražniku, ki očividno ni niti pričakoval napada. Nemci niso ta napad odgovorili niti s protizračnimi topovi, niti z letali.

ZAVEZNIŠKE ARMADE V ITALIJI ZAVZELE NADALJNIH OSEM KRAJEV

Alžir, 19. okt. — Obe zavezniki armadi v Italiji beležiti nadalje uspehe in sicer so tekom bojov včeraj prodrle okrog pet milj naprej v nekaterih sektorjih.

Na celi osemdeset milj široki prekopoločni bojni črti so se vršili hudi artilerijski boji in Nemci so pokazali vztrajen odpor posebno v predelu, kjer se bojuje osma armada, a pri Volturini pa so pričeli nekoliko popuščati.

Peta armada, ki je pod poveljstvom gen. Clarka, je dobila kontrolo nad reko Volturno vseskozi od morja pa do Capue. Čete prodirajo nevdružno naprej proti nemškimi postojankam na gori Massico, ki je med rekama Volturno in Carigliano.

Peta armada je po srditih bojih zavzela kraje Pantelato, ne. Liberi, Giogia, Sannitica, ter Faicchio. Angleška sila pa je medtem dalje na zapadu prekoračila zasilne mostove, ki so jih položili ameriški inženirji ter zavzela vas Brezzo severno od brega Volturne, med Capuo in Cancellu.

SOVJ. ČETE PRODRLE V BLIŽINO KRIVEGA ROGA

London, 20. okt. — Sovjetske čete, ki so napredovale tekom zadnjih bojov nadaljnjih 48 milj južno od Kremenčuga, so včeraj zavzele važno železniško križišče ozir. spojišče prog. po katerih so upali Nemci uiti iz Dnjepetrovskega predela fronte.

Pjatibotka, skozi katero vodi omenjena proga, je zdaj trdnjava v ruskih rokah in sovjetske čete so že v napadalni bližini Krivega roga, kjer so bogati železni rudniki.

RUSKI PARTIZANI OBVLADAJO CELE OKRAJE

Nekdaj zapuščeni gozdovi, ki omejujejo večko močvirja pri Minsku, Pinsku in Pripetu, so sedaj gosto naseljeni; tam je polno ruskih partizanov, ki imajo čez hrbet obešene puške ali avtomatične puške, ko orjejo polja.

O tem piše v listu "Izvestia" dopisnik Bois Jampolski, ki se je vrnil iz teh močvirij in velikanskih gozdov ter pravi, da je to največja guerilska polkrajina na svetu, kjer sovjetski partizani kontrolirajo prav vse, 5 do 6 milj od sovražnih garnizij in glavnih cest.

Nemški aeroplani so zažgali obljudene kraje močvirja z gorčo tekočino, ki so jo vrgli iz aeroplanov. Jampolski pravi, da močvirja še vedno gore in droben pepel pada na tisoče podrtih vasi. — Okoli Minska, Pinska in Pripeta je videl celo omrežje kanalov, polnih trave, glisča žita.

Partizanski oddelki v Sloveniji nadaljujejo s čiščenjem krajev po Dolenjski in Spodnji Stajerski. — Pri Borovnici so razbili železniški most ter del proge. Uničenje tega mostu je za nacije hud udarec, kajti proga, ki teče preko tega mostu veže Ljubljano in Trst.

GEN. MIHAJLOVIČ OGROŽA DONAVO

London, 19. okt. — Report iz Kaira, kjer se sedaj nahaja ubežna jugoslovanska vlada s kraljem Petrom II., se glasi, da je Mihajlovič vržl proti Nemcem silo, ki šteje sto tisoč mož, ter da počasi prodira proti velikem loku ob Donavi. Poročilo ni potrjeno po nebeh drugih virov.

Nemci si laste italijansko bojno ladjo "Impero"

Ko so Nemci pred nekaj dnevi zasegli pri Trstu italijansko bojno ladjo Impero, so izjavili, da so zgolj vzeli nazaj, kar je itak bilo njihova last.

Impero ima na krovu devet 15 cm topov in ima brzino 30 morskih milj. Impero je edina večja bojna ladja, o kateri zavezniki sploh niso vedeli kje se nahaja. Po velikosti in gradnji spada v vrsto bojnih ladij, kot je bila Roma, katero so Nemci potopili, ko je hotela uiti k zaveznikom po sklenjenem premirju.

Grof Sforza v Italiji

Kot pravi poročilo iz Alžira, je včeraj odpotoval v Italijo grof Carlo Sforza s svojim sinom Sforzinom in n. tajnikom. V Alžiru je imel kratek razgovor z generalom Charlesom De Gaulle, predsednikom francoskega odbora za narodno svobodo, z Rene Massigliem, komisarjem za vnanje zadeve, Robertom Murphyem, ameriškim poslanikom v Alžiru in Haroldom Maenillanom, angleškim poslanikom.

Zavezniki upajo, da bo grof Sforza zbral okoli sebe mnogo protifašističnih Italijanov, ki bodo škodovali Nemcem, kolikor in kjerkoli bodo mogli. V severni Italiji bi mogli protifašistični Italijani vsvariti sliččen položaj kot je v Jugoslaviji in zaveznikom se ne bi bilo treba tako trdo bojevati, kot se morajo sedaj, ko prodirajo od Napolja proti Rimu.

Japonska proglasila neodvisnost za Filipine

Pretekli teden je Japonska izdala dekret, po katerem so postali Filipini neodvisna lutkarska japonska republika, na čelo kateri je bil postavljen, kot predsednik Jose P. Laurel, kateremu je bila poverjena naloga, da sestavi vlado.

Japonski radio, ki je to rečelo oglašal, je poudaril, da je sedanji predsednik Filipinov izjavil, da smatra Japonsko za veliko silo v Vzhodni Aziji, katere je končno postavila vzgled pravice vsemu človeštvu, ko je dala Filipinom neodvisnost.

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

JAPONSKO BRODOVJE PRAVOČASNO POBEGNILO

Ameriški mornariški urad je včeraj objavil, da so Japonci v januarju zbrali velikansko vojno brodovje okoli svojega močnega oporišča v jugozapadnem Pacifiku na otoku Truku, ter so se nameravali spustiti z ameriškim brodovjem v odločilno bitko, toda so se v zadnjem trenutku premislili in se umaknili.

Ves čas od tedaj so ameriške bojne ladje prežale na glavno japonsko brodovje, da ga prisilijo do boja, pa zaman.

Japonsko brodovje se je pričelo zbirati, ko je doživelo več porazov, ko je skušalo ojačiti japonske postojanke na Guadalcanalu.

Bojne ladje, med njimi oklopnice in matične ladje za aeroplane, pravi poročilo mornariškega urada, "so bile najdene v vodah med Trukom in Salomonovimi otoki. Ob istem času so poročila naznanjala, da se na tem kraju zbira veliko število sovražnih rušilcev ter brez števila aeroplanov na vseh japonskih postojankah na Salomonovih in New Britain.

"Položaj je tedaj kazal, kot da hoče priti kaka odločitev in ameriška armada je bila na to pripravljena.

"Toda, kot so dogodki pokazali sami, so bili Japonci siti vsega tega in so sedaj zaposleni samo še s tem, da odpeljejo svoje čete, kolikor jih je še ostalo na Guadalcanalu."

ZVEZA MED FRANCIJO IN ITALIJO

Nek zelo vpliven list, ki izhaja na ozemlju, ki spada pod vlado maršala Badoglija se je pričel zavzemati za zvezo med Italijo in Francijo ter v mednarodni latinski blok z namikom, da bo italijanska Savojska hiša ostala brez prestola.

Ta list je "Zazetta di Mezzogiorno" v Bari in je na prvi strani prinesel uvodni članek, ki pravi, da zgodovinski vojaški in politični vzroki zahtevajo konfederacijo Francije in Italije, ki bo tekom časa vključevala tudi Španjo.

Vsebinsko tega članka je odobrila glavni Badoglijev cenzor v Bariju.

Članek ne omenja italijanske Savojske kraljevske hiše, toda iz vsega članka zveni, kot da bivše kraljevske glave ne smejo delati ovire pri politični združitvi dežele s Francijo.

Članek dalje pravi, da bodo Francozi prav gotovo z veseljem pozdravili tako združenje dveh latinskih dežel in se pri tem sklicuje na govor, ki ga je imel v Ajaccio na Korziki general de Gaulle, ki je rekel, da bo Francija Italiji prinesla svobodo, ne pa sramotno suženost in da oba naroda trdno veže ta kri in kultura.

STATUS ITALIJANSKIH VOJNIH UJETNIKOV JE NESPREMENJEN

Washington. — Za enkrat ne bo nobene spremembe v statusu italijanskih vojnih ujetnikov, ki se nahajajo v Zdr. državah, pravi uradni Washington, toda napoved vojne Nemčiji po Italiji bo morala imela gotov efekt na bodočnost teh vojnih ujetnikov. Tako je mnenje vojnega departamenta.

Zavezniki imajo okrog 700 tisoč italijanskih vojnih ujetnikov in od teh se nahaja 50,000 v Združenih državah. Naš vojni departament bo zadevo ujetnikov vzel v pretes, toda takojšnje spremembe ni pričakovati.

Nekateri italijanski ujetniki v taborišču pri Florence, Ariz. so izjavili, da bi se radi vrnili v Italijo, da bi se borili proti Nemcem. (Kakor znano, so v nekaterih taboriščih naši fantje iz Primorja in ti so že davno želeli, da bi jim bilo dovoljeno se pridružiti zavezniki armadam v boju proti naci-fašizmu.)

Z italijanskimi ujetniki na osvobojenem italijanskem ozemlju bo razpolagal general D. D. Eisenhower. Smatra se, da se je dozaj postavilo na stran zaveznikov kakih trinajst italijanskih divizij. V Jugoslaviji so imeli Italijani 30 divizij, toda večina tega vojaštva se je podala Nemcem ter je bila razorožena. Vendar pa obstajajo nekatere takozvane svobodne divizije na dodekaneških otokih in v Jugoslaviji in te se deloma že bore na strani zaveznikov ozir. gerilcev in partizanov in deloma še skušajo prodreti skozi nemške črte, da se pridružijo zavezniki četam.

Podpredsednik Wallace udaril po monopolu raziskovanj

Washington. — Podpredsednik Wallace je pred kongresom pred nekaj dnevi dejal, da morajo paziti, da ne dobijo velike korporacije monopola nad iznajdbami na znanstvenem polju.

Wallace je rekel, da mora kongres financirati kolikor mogoče več raziskovanja na znanstvenem polju, da se s tem prepreči kartelom in korporacijam dominacijo nad odkritji in iznajdbami.

Mr. Wallace je rekel, da je imel izkušnje, kot bivši poletski tajnik, kolike vrednosti so za deželo razna raziskovanja na znanstvenem polju. Farmam je tako raziskovanje prineslo veliko napredka in isto je mogoče ugotoviti v industriji in drugod.

Velike družbe in karteli, pravi Wallace, — pa čestokrat iz gole sebičnosti napredek ali razvoj gotove faze v industriji in drugod zapostavljajo, ker je to po njim v korist, da imajo večje dobičke.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovian Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignas Ruda, Treasurer; Joseph Lupata, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENJE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1243

PRED KONFERENCO V MOSKVI

(Nadaljevanje.)

Velika zemljepisna razlika nas dvoji. V Angliji se je težko po kakšni cesti peljati, ne da bi večkrat dospel do morskega obrežja. Rusija je velika celina in zato zahleva drugo fronto na kopnem, medtem ko Amerikanci in Angleži pravijo, da je treba voditi drugo fronto v zraku toliko časa, da zberemo dovolj ladij in vojnega materiala, da moremo pričeti drugo fronto na suhem.

Ker vladajo med Združenimi državami, Anglijo in Rusijo tako velike razlike v zgodovini, v zemljepisju, v pojmovanju in v ideologiji, zato vsak narod pride do svojih zaključkov, ki se ne strinjajo z zaključki drugih narodov, ker živijo v različnih razmerah.

Vse te razlike in nesporazume bo morala poravnati konferenca v Moskvi.

Samo trije možje so, ki bodo v tem končnoveljavno izrekli svoj sklep in to so: Corell Huhrl, Anthony Eden in Vjačeslav M. Molotov.

Vsi ti možje imajo, kot pravi neko poročilo iz zelo zanesljivega vira, samo eno misel: kako zmagati in doseči traten mir! V to vojno so te velike države vrgle vse svoje sile in v vojni morejo izgubiti vse, dobiti pa ničesar. Zato je njih trdni sklep združiti vojni stroj naroda, ki je v 25 letih je drugič povzročil svetovno vojno. Vplivne sfere, meje in drugo bo pozneje določeno. Pred vsem pa mora biti postavljena trdna organizacija, ki ne bo dovolila nobeni državi, da bi mogla pričeti vojno s kako drugo državo.

KITAJCI V AMERIKI

Kalifornija je sprejela prve kitajske naseljence odprtih rok. Takrat je bila tamkaj v zemlji zlata ruda in zgraditi je bilo treba železnice preko dežele. Treba je bilo torej mnogo krepkih in pridnih delovnih rok. Kitajska je imela milijone takih rok.

To je bilo v letih 1840—1870, ko je kitajsko prebivalstvo v Ameriki naraslo s dvajsetih oseb na 120.000. — Kmalu potem je nastopila kriza in dela je bilo manj in manj, kompeticija je bila velika. Kalifornija, ki je prej cenila pridnega kitajskega delavca, je naenkrat pozabila na vso njegovo marljivost in tako je prišla na dan zaštevna, naj se priseljevanje Kitajcev ustavi. Posledica te zahteve je bila, da sta obe stranki podprli to zahtevo in v letu 1882 je bil sprejet v kongresu prvi zakon za izključevanje kitajskih priseljencev. Danes obstaja ta zakon v kljub temu, da je Kitajska naša zaveznica, katera se bori na naši strani proti skupnemu sovražniku.

Predsednik Roosevelt je pretekli teden vprašal kongres že vdrugič, naj prekliče omenjeni zakon, ter dovoli Kitajcem, da se lahko priselijo v Ameriko po pravilih in regulacijah priseljenjske kvote.

Ameriška priseljenjska kvota, ki je bila določena v letu 1924, omejuje prihod priseljencev iz katerekoli dežele na dva odstotka števila priseljencev, ki jih je imela kaka dežela v Zdr. državah v letu 1890.

Po tej kvoti, je dejal predsednik Roosevelt, bi bilo prepuščenih v Ameriko vsako leto 105 Kitajcev.

Mr Roosevelt se je glede svoje zahteve, ki jo je stavil kongresu, precej odprto izrazil, ko je dejal, da Japonci izrabljajo našo postavo napram kitajskemu ljudstvu v prilog svoje propagande, katera ima namen prikazati Američane, kot ljudi, ki gledajo z viška dol na Kitajce in jih niti ne marajo pripisati v svojo deželo, pa če se prav bore z njimi za isto stvar. (Japonci tudi nimajo pristopa v Zdr. države.)

Mnenje predsednika je, da vojne se ne izvojuje zgolj s topovi, tanki in letali, ampak v veliki meri z vcepljenjem zaupanja v svoje zaveznike. Kitajska je dobra zaveznica združenih narodov in zato zasluži, da se ji da v roke orožje, s katerim bo mogla odbiti skrajno nevarno orožje japonske propagande — tako meni predsednik Roosevelt.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zagotovijo redno doposiljanje lista, lahko gredo upravitelstvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W 26th St. Chicago 23 Ill.

K podatkom o nakupu vojnih obveznic

Združeni odbor južnoslovenskih Amerikancev je v svojem naznanilu glede kampanje za tretje vojno posopijo, ki se je pričela 9. septembra, odmeril, oziroma prisodil nam in vsem drugim južnoslovenske krvi kvoto 25 milijonov dolarjev za posopilo naši vladi za uspešno nadaljevanje naših vojnih naporov proti fašistični nasilnosti.

Tista kampanja se je končala dne 2. oktobra in zvezna vlada je v svojem uradnem poročilu ugotovila razveseljujoče dejstvo, da je bila določena vsota od 15 milijard prekoračena za več kakor eno milijardo.

Ali smo južnoslovenski Amerikanci prekoračili prisojeno, oziroma odmerjeno vsoto 25 milijonov?

To se da ugotoviti le potem, če imamo vse podatke o nakupovanju vojnih obveznic med južnoslovenskimi ljudmi širom po tej deželi.

Ta organizacija se je obrnila do svojih podružnic za take podatke in nekaj se jih je že odzvalo, pretežna večina pa jih še zbira, kar kaže, da ni to zbiranje posebno lahek posel.

Par podružnic nam je naznanilo, da se na noben način ne morejo dokopati do tistih, tako zaželenih in potrebnih podatkov deloma zato, ker jim naši ljudje nikakor ne marajo povedati, za koliko so pokupili vojnih bonдов med kampanjo za tretje vojno posopilo, deloma pa tudi zastran tega, ker so naši ljudje zlasti v velikih mestih, zelo raztreseni.

Če bi se moglo tem in takim dopovedati, kako veliko vlogo bodo ti podatki igrali v naših prizadevanjih za rešitev slovenskega naroda v stari domovini bi kar sami brez vsakršnega pomišljanja in otepanja naznanili vsak svoji podružnici vsoto, ki so jo vložili v tretje vojno posopilo.

Kjer se podružnice nikakor ne morejo pririniti k podatkom s podrobnim poizvedovanjem, naj si njihova vodstva pomagajo s tem, da se obrnejo do tistih trdnih, oziroma zavodov, pri katerih naši ljudje navadno kupujejo vojne obveznice, in obenem še sama malo presodijo in preračunajo, pa bodo doznala vsaj približno vsoto.

Če pridemo k doslej prejetim podatkom, ki smo jih zadnjič omenili v tej koloni, se poročilo šteje 63. SANS iz Brooklyna, N. Y. in šteje 35 SANS iz Gary, Ind., vidimo, da so naši ljudje v področju petih podružnic posodili naši vladi med kampanjo za tretje vojno posopilo blizu pol milijona dolarjev. Podružnica 63 SANS je naznanila \$6.500 a podružnica 35 SANS pa \$8.000.

Na podlagi tega se da sklepati, da so naši ljudje vložili blizu devet milijonov dolarjev v tretje vojno posopilo. To bi predstavljalo dobro tretjino kvote, odmerjene za vse južnoslovenske Amerikance. Ali če bomo dobili podatke od vseh podružnic, se bo pokazalo, da je slovenski delež še dokaj večji — morda kakih dvajset milijonov dolarjev.

Naše gibanje

Tajnik društva 85 SNPJ iz Republic, Pa., Anton Marinich se je obrnil do nas za pojasnila in navodila glede ustanovitve naše podružnice.

V času od 6. do 14. oktobra so prispevale sledeče podružnice: št. 1 SANS, Detroit, Mich. \$100.00; številka 6 SANS Ely, Minn. \$25.25; številka 9 SANS Willock, Pa. \$ 70; številka 12 SANS West Aliquippa, Pa. \$16.75; številka 16 SANS Aurora, Minn. \$50.00; številka 46 z SANS Brooklyn, N. Y. \$14.00; številka 47 SANS, Pueblo, Colo. \$5.00; številka 53 SANS, Johnstown, Pa. \$14.56; številka 63 SANS Brooklyn, N. Y. \$10.20; številka 64. Eveleth, Minn. \$51.40; številka 65 SANS, Worcester, N. Y. \$8.25; številka 86 SANS, Elizabeth, N. J. \$5.10.

Med rojaki v Clinton, Ind. je Frank Bregar nabral \$6.00 ter jih poslal v ta urad za SANS. Darovali so: Martin Mohar \$2; Tilka Mohar, Joe Pucelj, Fr. Storm in Franke Bregar pa vsak po \$1.00.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Združena slovenska društva v New Yorku bodo imela dne 31. oktobra v brooklynskem Slovenskem domu veselico za SANS.

Postojanka 32 JPO SS prireja v So Chicago v nedeljo 24. oktobra vinsko trgatev s programom. Za SANS bo govoril predsednik Etbin Kristan, za JPO SS, Joe Zalar, tajnik pomožne akcije. Prebitek se bo delil med SANS in JPO SS. Pričetek je ob 3. popoldne.

JUŽNI SLOVANI V NEW YORKU NA DELU ZA ZDRUŽENI ODBOR

Zavedajo se važnosti in potrebe dela, kot ga vrši Odbor južnoslovenskih Amerikancev, ter želeč, da se ta odbor ojači in njegovo delovanje razširi, je organizacija Združenja južnoslovenskih Amerikancev v New Yorku in okolici, katera šteje 65 slovenskih, srbskih in hrvaških društev ter kulturnih skupin, osnovala odbor predstavnikov, kateri imajo naloge, da drži stalno vez in stike med tukajšnjimi južnoslovenskimi organizacijami ter Združenim odborom, katerega predsednik je Mr. Louis Adamič.

Na čelu tega odbora, ki šteje 12 članov, so sledeči:

Frank Kerže, pred. (za Slovence)
John Radoman, tajnik. (za Srbe)
Toma Jeramaz, blagajnik. (za Hrvate)

Ta centralni odbor je začel takoj z delom, da se pokret Združenega odbora razširi ter da društva in skupine, kot tudi pojedineci prispevajo materialno za uspeh te prepotrebne organizacije vseh južnih Slovanov v Ameriki.

Želja tega odbora je, da naša organizacija po deželi sledi našemu koraku in osnovo svoje centralne odbore po naselbinah in s tem ojačijo delo in porast Združenega odbora.

Spodaj podajamo resolucijo, ki je bila sprejeta na prvi seji newyorškega Centralnega odbora:

RESOLUCIJA

Centralnega odbora južnih Slovanov v Ameriki

Edinstveno delo našega naroda v stari domovini, ki se odlikuje po divni borbi za svojo svobodo, katera poživilja vse zaslužene narode in daje vsem upanja za boljšo bodočnost, je zadivilo s ponosom vsakega našega človeka v izseljenstvu.

Želje naših ljudi v izseljenstvu, da doprinesejo svoj delež temu velikemu delu, so dovedle do organiziranja Centralnega odbora južnih Slovanov, v katerem so zastopani vsi južnoslovenski narodi. S tem je dana možnost, da se zedinijo vse naše sile v svrhu moralne in materialne pomoči velikega osvobodilnega gibanja naših narodov v Evropi.

Izražamo svoje občudovanje in zahvalo Narodnemu antifašističnemu odboru Jugoslavije, Narodni osvobodilni vojski Jugoslavije, partizanskim oddelkom in vsem borecem za svobodo vseh južnoslovenskih narodov. Centralni odbor južnih Slovanov v New Yorku v celoti odobrava zaključke in delo Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev in odloča da se z vsemi razpoložljivimi sredstvi in silami poskrbi med našim narodom, da se ti zaključki izvedo v pozitivno delo.

Zato Centralni odbor poziva vse organizacije južno-slovenskih Amerikancev, da mu najodločnejše pomagajo pri njegovem delu, da bo odgovarjalo ogromnim naporom in žrtvam, katere doprinasajo naši narodi v Evropi za dobitost vseh nas in vsega človeštva.

Za Centralni odbor južnih Slovanov v New Yorku:

Frank Kerže, pred. z.
Jovan Radoman, tajnik.
Toma Jeramaz, blagajnik.
Dr. V. Sarenkov, odbornik.
Louis Adamič, predsednik
Združenega odbora južnoslovenskih Amerikancev.

HUMOR

Dobrosrčnost.

Nobeno lepoto ne da človekovemu izrazu tiste lepote in zanosa ki ga izžareva obraz, za katerim se skriva blaga duša, katera želi pomagati so-človeku v potrebi — (Emerson).

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Martijanca, polka
Kje so moje ročice
Marica plega—polka
Duquesne University
tamburica orkester

St. M575—Terezinska polka
Na planinah—valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za to cenik in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL, Inc., 463 W. 42nd St., New York

MACHINE SHOP PRACTICE
THE NEW ENCYCLOPEDIA of
Special znani profesor na Slovianski
Institute of Technology in angleščini
George W. Barnwell

Podlaga za melodično znanje ali morete dobiti s to knjigo. Ta velika knjiga popisuje in v silah pokaže temeljna dela mehanike. Razloži vse natanko, kar mora naš čitalnik vedeti. Pojevanje vporabo vsakega stroja, orodja in mrla, načrte (blueprints) 1000 slik in risb. 878 str.

Cena \$1.98

No gleda na to, ali ste že potetnik, vam bo ta knjiga bila koristna in mnogo vredna. NAROČITE JO DANES!

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

RAZGLEDNIK

Piše Anna P. Krasna

VOJAKOVO GLEDANJE NA SVET PO TEJ VOJNI

(Nadaljevanje.)

"Združene države so pokazale tekom te vojne, kaj vse se da narediti in doseči in koliko se lahko odvzame ljudem od njihovega zaslužka in dohodka, ako so zagotovljeni, da je vse to žrtvovanje namenjeno za dobro stvar in cilje, s katerimi se strinjajo. V mirnem času bi se kaj takega skoro ne moglo izvesti, ker mirno življenje pač ne ustvarja med ljudstvom razpoloženja za nujnost, kot to dela vojna.

"Svetovna demokratična federacija ozir. federacija svetovnih demokracij, ki bi nudila slednjemu človeku mednarodno državljanstvo, bi mi ugajala. Seveda bi tako državljanstvo nalagalo vsakemu nekoli-ko več, kot dolžnost, da poje slavo tej ideji. Svetovna federacija bi morala dati slednjemu svojem članu priliko, da preživljanja, kar pomeni, da bi morali porazdeliti svetovna bogastva tako, da bi mogli vsi narodi ozir. vsi ljudje enakomerno prispevati k skupnemu blagostanju, od katerega bi zopet imeli priliko enakoravno koristiti, na podlagi česar bi svet napredoval.

"Ker vidim kako žive nekatera nižja plemena, moram spričo takih dejstev zaključiti, da bi bilo treba preorientirati in preobraziti milijone človeških bitij, ozir. njih generacij, preden bi bili sposobni za vključitev v svetovno federalno družino. Posamezniki bi si morali razširiti svoje obzorje, da bi razumeli probleme v širokem svetovnem oziru namesto v majhnem narodnem obsegu, kot zdaj. Naši Amerikanci so tekom te vojne postali izredno za vestni in pozorni na dejstvo, da je veliko zavisno kako se bo končala n. pr. vojna za Kitajsko, kajti usoda te dežele lahko vpliva na celoten izid sedanjih borbe.

"Povezani v zavezniško enotnost po skupnih interesih, so Združeni narodi pronašli, da je včasih potrebno pozabiti svoje ožje interese ter jih podrediti skupnim interesom. Ali ne bi mogli enako v mirni dobi priznati, da je potreba skupnega sodelovanja za splošni blagor ljudstev zaželenja?"

Mladi Orehek podaja v svojem precej dolgem spisu 33 točk ali sugestij za pametnejšo uredbo sveta po vojni in od teh hočem navesti le nekatere, ki so izredno zanimive z ozirom na dejstvo, da jih podaja vojak naše vojnne sile, ki je zdaj raztrošena po svetu, ter ima priliko spoznavati svetovne probleme v drugačni luči, kot sicer.

V točki št. 1 pravi: "Prebivalstvo sveta, naj bi se prosto selilo in spoznavalo med seboj, da bi tako ljudje čutili večjo medsebojno odgovornost in spoštovanje do oddaljenih ljudstev. (Vojaki, ki sedaj prihajajo v razne tuje kraje, najbolj vedo, kaj to pomeni.)

"4. Narodi morajo doseči soglasje. Dedščina vseh naj bo svet in ne le posamezen narod ozir. dežela. Ljudstvo mora biti ponosno na prilobitve vseh, ki so pridobile svet, naj bi se prosto selilo in spoznavalo med seboj, da bi tako ljudje čutili večjo medsebojno odgovornost in spoštovanje do oddaljenih ljudstev. (Vojaki, ki sedaj prihajajo v razne tuje kraje, najbolj vedo, kaj to pomeni.)

"4. Narodi morajo doseči soglasje. Dedščina vseh naj bo svet in ne le posamezen narod ozir. dežela. Ljudstvo mora biti ponosno na prilobitve vseh, ki so pridobile svet, naj bi se prosto selilo in spoznavalo med seboj, da bi tako ljudje čutili večjo medsebojno odgovornost in spoštovanje do oddaljenih ljudstev. (Vojaki, ki sedaj prihajajo v razne tuje kraje, najbolj vedo, kaj to pomeni.)

Narodne tradicije, ki nočejo priznati dobrega v drugih, ampak se hočejo povzpeti nad druge in se oddeliti, je treba nadzorovati in vtirati na pravo pot.

"Št. 5. Ljudstvo se mora naučiti, da bo spoštovalo in cenilo kulturne doprinose ter modrosti vsakega, še tako majhnega naroda.

"Št. 17. Delavski razred mora dobiti večje spoštovanje, da se ne bo gledalo na ročno in težko delo, ki ga opravlja delovni človek, kot na nizkotni posel. Izboljšanje življenjskih razmer delavskih mas bi dvignilo ponos in vrednoto delovnega človeka. (V New Yorku so kolegijski graduiranci tekmovali za dela pri sanitetnem departmantu.)

"Št. 28. Vzpostavil naj bi se nekakšen svetovni generalni štab, ki bi skrbel, da bi najboljši organizatorični talenti izdelali načrt za skupno bodočnost ljudstev.

"Št. 31. Glavni krivci te vojne, kot bodoči kršitelji mira, naj bi bili brez odloga postavljeni pred svetovno sodišče, kjer bi jim bila določena kazen za njih prestopke napram človeštvu.

Tako in slično se razvijajo na papirju interesantna naziranja našega ameriško-slovenskega vojaka, ki ima priliko videti marsikaj in mu to očividno daje mnogo misliti. Na koncu pravi, da golo in posplošno govoričenje o novem svetu, ni vredno več, kot kaka voda za izpiranje ust. Vojaki ne govorijo o zmagah — oni se bore in poleg njih se bore njih častniki ali boljše strategije, ki skrbijo, da bo zmaga dobljena povsod, koder se borijo naši fantje.

V tem smislu, v smislu vojaka, ki se zaveda, da je treba zmago dobiti s trdo in krvavo borbo, naj bi tudi svet gradil bodoči mir in povojni svet. Odpravil naj bi vojevanje in se živo zainteresiral v napredek celotnega človeškega rodu.

V približno tem tonu so podane vse točke, ki jasno kažejo, da naši fantje ne nosijo zdaj po svetu samo vojaških nahrbtnikov, ampak imajo tudi odprte oči in glave, v katerih bodo najbolj prinesli domov kaj prav koristnega — samo če se bodo znali ogniti vplivov, ki jih bodo hoteli zanesti v struge predvojne miselnosti, ki je narekovala, da naj vsak gleda predvsem zase in za lastne interese, svet se bo že kako rnil naprej brez posameznika, iz gleda, da se potrebe skupnosti današnji vojak precej živo zaveda in v tem leži upanje za boljši svet po sklenjenem miru.

VSI ne moremo iti na bojišče se vojskovati proti sovražniku osebne svobode; — VSAK pa lahko pomaga pobiti sovražnika, ako kupuje WAR BONDE in ZNAMKE redno.

NOČEM PLAČATI VEČ KOT NAVIŠJE URADNE CENE! NE SPREJEM RACIONIRANIH ŽIVIL AKO NE ODBAM ZNAMK!

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

PETO VOJNO POSOJILLO V KANADI

Ottawa — Ta teden se je pričelo v Kanadi zbirati peto vojno posojilo, katerega cilj je \$1.200.000.000, ali nekoliko nad sto dolarjev na slednjega kanadskega prebivalca.

To je že drugi razpis vojne posojila letos in skupno z davki ter posojenim denarjem je povprečen Kanadčan dozdaj podprl vlado s \$480, ako se celotna vsota razdeli na vse prebivalstvo. Toliko torej stane vojna posameznega Kanadčana do zdaj.

Sicer davkoplačevalci vzdržujejo tudi vlado, a ta je omejevala svoje stroške, kjer je bilo mogoče. Pravijo, da je od-

bitni davek od plač in dohodkov prinesel vladi okrog 46 odstotkov denarja za vojne potrebe. Poleg teh odbitkov morajo Kanadčani plačati tudi polovico lamskih davkov.

Na drugi strani slike pa je opaziti, da je trgovina prinesla Kanadi lepe uspehe, ker je zelo hitro napredovala. Tekom prvih osmih mesecev tekočega leta je Kanada zabeležila \$750.000.000 dohodkov s trgovino in tekom zadnjih dveh mesecev se je iz Kanade izvozilo za \$300.000.000 več blaga in materiala, kakor pa je bilo uvoženega v deželo v obliki surovin in drugih potrebščin za vojno in civilno industrijo.

RADI BI VIDELI ZAKLJUČEK VOJNE

Kanada je v vojni že nad štiri leta in tekem te dobe je dala že veliko število vojaštva in ogromne množine raznovrstnega vojnega blaga in materiala ter živil na razpolago zaveznikom silam.

Donacije prebivalstva je moralo opraviti brez raznih potožnosti, kar nikakor ni kake posebnosti trpljenje v primeri s tem, kar morajo ljudje trpeti v Evropi in celo v Angliji, ki dobiva zaloge živil in drugih potrebščin od svojih zaveznikov in ve veliki meri seveda tudi iz Kanade.

Kljub vsemu pa se opazja, da so imela štiri leta vojne svoj efekt na ljudstvo, ki bi rado več akcije, potem katere bi bilo mogoče zaključiti vojno, oziroma izvojevati končno zmago. Ljudstvo docela realizira, da je bilo potrebno posvetiti precej časa produkciji, preden se je moglo izdelati zadostno količino orožja in strojev, da so se mogli zavezniki pomeriti z nemško vojno mašino.

Zdaj, ko je zavezniška vojna sila na svojem višku takorekoč

seveda postajajo ljudje nestrpni in kritizirajo vlado, da je počasna in v vojnem vodstvu, ter niso zadovoljni niti z uspehi italijanske kampanje na celi črti. Te vrste nejevolje pa je bilo pričakovati politično opozicijo proti stranki, ki ima sedaj premoč v vladi doma.

Z vidika te situacije je bilo dobro zbrano geslo za tekoče peto vojno posojilo, katero pravi: "Speed the Victory!"

To posojilo bo v resnici pomagal k hitrejši zmagi, ker vojni položaj je sedaj tak, da sam zahteva nestrpnost akcije v zraku, na morju in na kopnem. Vojne sile sedaj vršijo svoje delo v polni meri in od civilne prebivalstva je zdaj odvisno, če bo tudi to pot storilo svojo polno dolžnost glede vojnega posojila — vsa prejšnja posojila so bila hitro dosežena oziroma zbrana in ker je sedanje posojilo z ozirom na vojni položaj najvažnejše, se pričakuje, da bo tudi kvota kmalu dopolnjena.

DARUJTE KRI ZA KANADSKE FANTE.

Kirkland Lake — Tukajšno okrožje se ni darovalo toliko količine krvne plazme, kot bi jo lahko za naše ranjene kanadske vojake. Priporočila se vsakemu zdravemu odraslemu človeku, ki lahko utrpel en pint krvi, da se zgleda na tozadnji kliniki in daruje kri d ali tako mogel zopet dobiti zdravje kak ranjen vojak ali mornar ali letalec, ki je tvegaj svoje življenje za zmago nad sovražnikom.

Kanada bi morala prispevati slednji teden 15.000 pintov krvi, toda dozdaj tega ni mogla storiti, ker ni bilo dovolj priglavlencev za darovanje krvi. Upati je, da se bodo ljudje odlej boljše odzvali.

OČE IN SIN VPOKLICANA V ARMADU ISTI DAN

London — Raymond Hutcheson, 42 let star, ki se je pristojevoljno vpisal v mornarico v letu 1941, je prejel pozivnico za odhod isti dan, kot njegov 18-letni sin James. Oba sta se morala prigrabit na istem mestu za službovanje.

Kanadčani so zdravi

Metropolitan Life Insurance družba za Kanado je podala statistične številke, katere kažejo, da so prebivalci Kanade izšli iz štiriletno dosedanje vojne dobe izredno zdravi in po pogledu zdravja umrljivost se je zmanjšala tekom vojne periode in to vključno dejstvu, da je bilo mnogo vojnih žrtev.

LEP PRIDELEK IZ KROMPIRJEVIH OLUPKOV.

Lindsay, Ont. — Mrs. Ernie Moore je z drugimi sosedi vred obdelala svoj vrt zmagaj, a ker ni imela ob času, ko je bilo treba saditi krompir, ni pripravega semenskega krompirja pri rokah, je vsadila na gredo krompirjeve olupke, ko je pripravljala krompir za večerjo svoji družini.

Ko je ženska povedala svojim sosedom, kaj je vsadila na krompirjevo gredo, so se ji sedveda smejale in so rekly, da pod lepo zelenjavo, ki je zrastle iz olupkov ne bo drugega kot morda kak, kot lesnik debel krompirček. Mrs. Moore se ni vznemirjala radi tega, pač pa je krompir oplela in obsula kot se spodobi in potem čakala, da je prišel kazati znake dozorevanja. No, ko je potem pogledala pod rumenečo krompirjevo, je v svoje veliko začudenje izkopala krompir, kakšnega ni imela nobena soseda v celotni okolici. Nekateri posamezni krompirji so tehtali en funt.

KANADSKA MEDALJA ZA CIVILISTE IN VOJAKE

Ottawa — Kanada bo imela svojo posebno svetinjo ali kolajno za odlikovanje onih, ki si iztečejo posebne zasluge v službi domovine. Z njo bodo odlikovani tako civilisti kot vojaki, letalci ali pa mornarji in drugi člani kanadskih vojaških sil.

Z novo medaljo bodo lahko odlikovani tudi državljani drugih držav in dežel.

Premier Mackenzie King ki je naznanil te dni, da bo Kanada dala kovati posebno medaljo za odlikovanje v znak posebnih zaslug, je obenem povedal, da je bila stvar predložena kralju in je ta ideja odobrena.

Na eni strani kolajne bo kronana figura kralja Jurija V., a na drugi kanadski grb, nad katerim bo zapisano ime Kanada. Kdor bo prejel to kolajno, bo smel k svojem imenu pripisati začetnici C. M. — (Canada Medal)

VLADA NI ODREDILA OMEJITVE GLEDE GRETJA HIŠ.

Ottawa — Minister za municije Howe, je tisku podal izjavo, s katero zanika, da bi bila vlada izdala kako odredbo omejitve ogrevanja domov in drugih poslopij. Dejal je, da se je to razneslo čisto pomotoma in radi tega je bilo potrebno zadevo razčistiti.

Minister je dejal, da so ljudje iz vseh krajev dežele pisali in vpraševali, če je resnica, da se ne sme zakuriti ogrevalnih peči in peči za centralno kurjavo do, po vladi določene časa.

Minister je kasnikarjem povedal, da sprito različne zimske klime v Kanadi ni mogoče vpeljati kakih omejitev, ki bi mogle biti pravične za različne kraje dežele.

Minister je tudi izrecno poudaril, da je res potrebno hraniti s premogom, toda ne v toliko, da bi ljudje morali imeti mrzla stanovanja ali urade, šole, itd. Bolezni in neugodje, ki bi izviralo iz tega, bi vojno naporo prav nič ne koristilo, ampak raje škodovalo, ker bi brezdomno prizadelo zdravje industrijskih in uradnih delavcev.

Podprite 5. Vojno Posojilo!

DOPIS IN VABILO

Prosimo, da mi oprostite, ker sem pozne z mojo naročnino par dni. Vzrok je pospravljanje zadnjih sadnih pridelkov in za nameček vsega dela skozi celo leto pa pride še presa na vrsto, ker mi Slovenci smo že pač takšen narod, da ako ni v kleti nič mokrega, se počutimo zelo nesrečni in nezadovoljni. Tu di naše boljše polovice so zmiraj godrnjave, ako ga ne sune par kozarcev na dan.

(Mrs. Ani Krasni pa vsa čast od moje strani. Po mojem mnenju kritizirajo gospo Krasno samo tisti, katerim se tresajo hilače za korito.

V nedeljo 31. oktobra pride di Hrvatska Bratska Zajednica, odesk "Bled" večerinko z vinsko tigratvijo, pri br. Martinu Dukovac v Grishy Beach. Brat Dukovac se nahaja čez železniško progo od farne Janeza Žalec, ali pa zraven ship-ping station. Vabljeni so vsi Slovani od blizu in daleč. Za dobro postrežbo jamči odbor.

Iskrene čestitke "Glasu Naroda" k 50-letnici. Želim tu di, da bi list izhajal na isti podlagi kakor do sedaj še bodočih 50 let.

Priloženo vam pošiljam nakaznico \$7.00 za celoletno naročnino. Prav lepe pozdrave upravištvu in uredništvu lista "Glas Naroda"

Matija Farkas
Beamsville, Ont., Can.

POSDRAV IZ KANADE

V prigibu vam pošiljam money order za \$7.00 za kritje enoletne naročnine za "Glas Naroda."

Pri tem pa tudi pozdravljam vse osebe pri Glasu Naroda in vam želim še mnogo srečnih let pri urejanju tega priljubljenega lista.

S pozdravom in spoštovanjem

Frank Somrak
Sudbury, Ont., Can.

SEDANJI VOJAK JE VAREN PRED KUGO

Washington. — Pravijo, da statistike izkazujejo, da je današnji vojak glede varnosti pred nalezljivimi boleznimi, kot je kuga in prisad vsled ran, bolj varen, kot vojak katerega koli časa v človeški zgodovini.

Ko je Pericle brani Atene proti Spartancem 2.500 let nazaj, je izbruhnila v mestu kuga in pomrlo je skoro polovica prebivalstva, ki je naraslo zaradi dotoka beguncev na 400 tisoč.

Sedanja svetovna vojna zanese naše fante na vsa mogoča bojišča, kjer pridejo v stik z nalezljivimi boleznimi, kot je tifus, toda kljub temu je malo nevarnosti, da se te bolezni nalezejo.

V srednjeveških časih je bilo za vojaka bolj nevarno zdravljenje ran, kakor pa dobljene rane same. Tedanji mazači, ki so veljali za zdravilne, so uporabljali za ločenje ran vroče olje in razbeljene kose železa, s katerimi so žgali nevarne rane.

Tekom tridesetletne vojne, ki je trajala od leta 1618 do 1648, je razsejala med vojaštvom tubunska kuga. Takrat je pomrlo za to kugo ter za tifusom v Monakovem polovico prebivalstva in v Augsburgu pa so od vsakih petih prebivalcev pokopali štiri.

Napoleonov grenadir je bil izpostavljen vsakršnim nalezljivim boleznim. Pri Joppi ga je mučila nalezljiva kožna bolezen, v Rusiji ga je davil tifus in v drugih krajih je Napoleonove vrste kosila bubonska kuga.

V krmiški vojni leta 1854 so bile nalezljive bolezni še vedno najhujša nevarnost, te danjega vojaka. Britski zdravniki so doznali, da je umrlo vsled dobljenih ran le 50 vo-

Note
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad. —
3 za \$1. —

- * Brezčas of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jeztru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Maribor Waltz
- * Spavalj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marica, poglaj
- * Barčica
- * Mladi kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana marela
- * Veseli marci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Pojdi s menoj
- * Dol s planine
- * Kadaj boš ti vandrati dol

25 ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA
Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

jakov od tisoč — vsi ostali so pomrli za nalezljivimi boleznimi. Francoske vojake je posebno pobirala kolera in tifus.

Za časa ameriške civilne vojne so umrli trije vojaki od štirih, radi nalezljivih bolezni. In še v špansko-ameriški vojni je vsak sedmi vojak zbolel za tifusom.

V zadnji svetovni vojni je po kosila kolera, malarija, driska, zastrupljenje, pljučnica itd. veliko število vojaštva in civilistov. Posebna nadloga je bila takozvana flu.

Vojaški zdravniki pravijo, da naši vojaki v sedanji vojni dobe na bojnem polju takojšno pomoč, če so ranjeni in to ohrani mnogo življenj. Od vseh naših ranjenecv jih je do zdaj ostalo pri življenju 97 odst. kakor trdijo zdravniki in vojaške številke.

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 40 centov
Naročite pri: "G L A S U
NARODA", 216 West 18th
Street, New York 11, N. Y.

Jugoslovanski pomožni odbor v Ameriki, — slovenska sekocija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsakega rojaka, da lahko iz-

vrši svoje tako nujno potrebno delo v pomoč našim domovini. Pošljite še danes mali dar v ta dobrodelni fond.

Sedaj \$2
"Ko smo šli v morje bridkosti"
Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJSEK

Tu spodaj so priobčena nekatera mnenja naših rojakov in rojakin, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prečitali. To je samo en del teh mnenj, ker radi pomanjkanja prostora ni mogoče priobčiti vseh.

Cleveland, O. — Vaša knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel. In če povem, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za uje vsebino.

Greaney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti". Vam hočem poredati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi jo mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. — Knjiga — Ko smo šli v morje bridkosti mi tako zelo ugaja, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. — Sprejela sem poslano knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi zemljevid Slovenije mi ugaja. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Tu pošiljam naročilo.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Walsenburg, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se čitala pa vseh naših naselbinah. Jaz jo vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York City

Andrej Ternovac Spisal Ivan Albreht Cena 50 centov Beifegor Spisal Artur Bernedo Cena 75 centov Filozofska zgodba Spisal Aloja Jirasek Cena 50 centov LEPOS IZBLA Ko smo šli v morje bridkosti Spisal Rev. K. Zakrajsek Knjiga pripoveduje, kako je Hitler zastavljal množico in zaskeje in pripravil "strup" za Jugoslovane in njihovo državo. Je dolgo prej kot jo je napoved. Knjiga je v platnu vezana in ima 207 strani. Cena \$2. — Dravijanski priročnik (V slovensčini) Knjigica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. Cena 50 centov	Listiki Spisal Kavar Meško; 144 str. Cena 70 centov Malenkosti Spisal Ivan Albreht Cena 75 centov Zločin in kazen Spisal F. M. Dostojevski DVA ZVEZKA Cena \$3. — Živi izvir Spisal Ivan Matkovič Knjiga je avtoriziran pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v tridesetih dolgih poglavjih opisanih trinaest rodov slovenskega naroda od davnih pobočkov v starem slovstvu do današnjega dne. 19 poglavij — 413 strani V platnu vezano Cena \$2. —	POUČNI SPISI Angleško Slovensko Berilo (F. J. Kern) — Vsestranska knjiga Cena \$2. — Govedoreja Spisal R. Legvart. 145 strani s slikami. Cena \$1. — Knjiga o dostojnem vedenju 111 strani. Cena 50 centov Mlekarstvo Spisal Anton Perc. 8 slikami. 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem. Cena 50 centov Obrtno knjigovodstvo 238 strani. ezana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključničarstvo ter telesolvarstvo. Cena \$1. — Ako naročite knjigo, priložite k naročilu U. S. ozioroma Canadian Money Order za omenjeno vsoto. Manjše svote, lahko pošljete v U. S. zmrankali po 2. oziroma 3 cente.
--	--	---

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

37

Starec se je razžalostil, upognil hrbet in skril obraz v dlani.

"Očka, tebi se toži po domu! Pojdi čez Donavo, pozdravi mi očeta in povej, zakaj ni sina domov. Ponosen bo name Svarun in čakanje, polno upanja, bo sladilo njegove dni!"

"Po domu se mi toži! Oj ne! Kje je pevec doma? Povsod in nikjer! Zato se mi ne toži po domu. Toda moje uho hrepeni po meketanju čred, moje oči bi se rade napasle zelenih gozdov. Sit sem Bizanca, moj sinko, do grla sit! Zato pojdi! Takoj, jutri!"

Radovan se je vzvračal. Vsa raztoženost je izginila z lica in glasno je zepel popotno pesem.

"Na Setka, da sem se skoro razemeril, bedak! Nocoj se posloviva, Iztok! Daleč so tvoji smotri. Dosežeš jih, če ti ne ubije ženska. Če se ti ljubi igre z njo, bodi ona igrača, ne ti. Radovan te ne pozabi! Ob letu se vrne in ti prinese novic zdoma. Sedajle kar čutim, da bi bil kmalu zadremal v Bizanu, odkar me pita Epafrodit. Tudi njega ne pozabim, ne njegovega vina! Pojdi, poln vrč naju čaka. Pijva v slovo!"

Napotila sta se po stazi proti hiši. "In ko se mše odebil z bizantinsko maščobo, se je skrivil moj pogum. Ponoči sem mislil na Tunjuša in se ga celo bal, kravljepnika! Nič se ga ne bojim! Če se srečava, ga ukanim, da bo pomnil, kdaj se je srečaval z Radovanom!"

"Ne boj se ga! V tvoji peti je več modrosti ko v Hunovi glavi! Ko prideš do gradiča, pozvedi, je-li res zasejal razdor med Slovenci. Hodi od roda do roda, svari in prosi, pomirjaj, povej jim o sleparju Tunjušu, bizantinskem hlapcu, plačanem izdajalcu! Če pa bi se dvignila vojska, pridi in mi povej! Tedaj se vrne Svarunov sin med brate!"

"Kakor sem rekel, ob letu se Radovan vrne, bodi vojska, bodi mir. Samo če ne obnemaga sredi polja njegova stara noga in ga ne objame hladna Morana."

"Morana ti prizanesi!" Prišla sta v sobo, kjer je gorela luč v posrebljenem čolniku, ki je visel izpod stropa. Radovan je privzdignil podlagast lončen vrč in natočil pisani kupi.

"Bibe in multos amos et victor eis semper!" Pij na mnoga leta in vedno znagnaj — mu je pozdravil starec po starorimski šegi, ki se je še ohranila v Bizanu, in ponosen je bil, ko ga Iztok ni razumel.

Ko sta slovesno pila v slovo, ko je Radovan z modrimi nauki učil Iztoka, je stal zakrit v senco akanta na carskem vrtu Azbad. Sam je prišel nadzirat stražo v palačo. Ali to je bila samo pretveza. Dobro plačan skopljencec je prinesel popoldne njegovo pismo in ga vtihotopil v Irenino spalnico. Odkar ga je zmagal Iztok v areni, odkar je vzkliknil pred carjem, da je Iztok izmed vrst bojevnikov zoper Halbudija, Irena se ni govorila z njim. Kadar se ji je bližal, je zbežala; kadar ji je pošepetal v dvorni službi vročo prisego ljubezni, je ni slišala in se je ozirala proč. Azbad je blaznel in blebel v divji strasti. "Zato je sklenil, da po povabi ponoči na vrt. Carjevi obsežni gaji ob šumehi Propontidi so skrivali ob lepih pomladnih nočeh v mračnih sencah skrivnosti, ki so se spletale čez dan na forih, v razkošnih kopelih, pri razpisnih obeh in nadaljevale v tihih nočeh. Nobena vrata niso bila tako zaprta in zastražena, da jih ne odprl zlati ključ mehkužnega patricija, kadar je šel za slo." Azbad je čakal dolge ure. Sto in stokrat je preštel okna in iskal luči, ki bi mu oznanila: Dvignila se je, prihaja. Ni se posvetilo okno, ni pričakal Irene. Polnoč je prešla, zvezde na vzhodu so postajale redkejše.

Zaničuje me, je pomislil Azbad. Zaničuje edina, oboževana, do blaznosti ljubljena! Njegova duša je bila potrta, da bi se zjokal. A sam ni vedel, je-li ranjena njegova ljubezen ali njegov napuh. Da bi se mu ustavljala ženska! Njemu, ki je magister equitum, za katerim hrepeni pol Bizanca, katerega je poljubila sama Teodora v razkošni noči po razkošnem pivanju! Njega zaničuje Irena, napol barbarka! Vse njegovo hrepenenje, vsa blazna strast se je prelila v to gočo. Z zobmi je škrtal, stiskal pet in se rotil pri Belzebubu, da jo stre, uniči in poniža. Pozabil je v razburjenosti, da je v skrivnišču. Z nogo je udaril ob tla, da je trčil ročnik meča ob oklep. Ustrašil se je ropota, sree je plalo v viharjih valovih, prisluškoval je in se skrivaj v gosto senco.

Kar se mu je zazdelo, da se je premaknila izza tolnunčka mimo visokih lotosov temna senca. Po Azbadu je vzkoprnela vsaka žilica. V blazni muki je pritisnil roko na sree, kateremu je bil oklep pretesen. Napenja je oči, pridrževal sapo, prisluškoval z nečuljivim naporom, da bi zaslišal tenko iglico, ki bi padla z libanonske cedre, stoječe sredi zelene trave. Po kratkem času se mu je zdela, da je zasumel pesek. Kakor bi se drobne mravlje usule po mozgu, tako ga je spreletelo. Zopet mir in tiho. Prepričan je bil, da se je varal. Sree se je umirjalo, roka je zdrsnila s prsi in krčevito stisnila ročaj meča. Takrat se nenadoma odrga skrivnostna senca in splove neslišno kakor duh za gozdček cipres. Azbadu sta se razširili ustnice in na njih je umrla beseda: Irena! Vzklik niti ni upal. Zahrepenel je po njej, da je dvignil nogo in hotel preko pisane grede proti cipresam. Toda premagal se je. Zbral je vso silo, pomel si z roko oči, si prigovarjal, da je samo razgreta domišljija. Pomiril se je počasi skoro do dobra, daš ni za trenutek okrenil pogleda od cipres.

Na vzhodu izza Črnega morja se je na nebo posvetila nežno-rdečkasta proga. Vstajala je zora. Od morja je dahnil hladni veter in mu oblazil razbeljeno čelo. Krog ustnic mu je zaigral porogljiv nasmeh. "Kakor bi se sramoval samega sebe. Tak nemir, razburjenost za prazen privid! Čemu se je dal strasti preslepiti, da je pisal Ireni pismo, kjer ji prisega ljubezen, leži pred njenimi nogami in jo prosi, naj mu dovoli, da poljubi vsaj pesek, katerega se dotakne njena noga! Zakaj je to storil! Sedaj ga zasmehuje, — jutri pokaže pergament najboljši prijatelji, v dveh dneh izve ves dvor, kako ga je zmagala Irena. Zladata ga bodo, pomežikovali si med seboj in Teodora ga bo z zlobnim nasmehom pomilovala.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

DUBROVNIK

Kakor je razvidno, se je po srečanju Dubrovniku, enemu izmed starodalmatinskih mest, ohraniti si samostojnost. Ko so Slovenci razrušili Epidaurus (današnji Cavtat), so si zgradili begunci iz raztega mesta (ob morju 10 km proč) novo mesto Ragusium, ki so ga Slovenci imenovali Dubrovnik.

[Kakor ostala dalmatinska mesta se je nahajal tudi Dubrovnik še dolgo pod vrhovno oblastjo Bizantincev; sicer pa so imeli v mestu Benetke velik vpliv. Toda bizantinska oblast je bila le formalna, dejansko je uživalo mesto popolno avtonomijo. Dubrovnik je bil prvotno trgovsko mesto. Posredoval je trgovino med višje razvito Italijo ter Srbijo in sploh Balkanom. Na položaj Dubrovničani uvažali o britne izdelke in južne sadeže. Itd., dočim so izvažali surovine in njihovi trgovci so prihajali v vse večje srbiske, bosanske, pa tudi bolgarske ogrske kraje. A trgovali so tudi preko morja po vzhodnih obalah Sredozemskega morja in jugozapadne Evrope. Najbolj se je razvila dubrovniška trgovina v 14. in 15. stoletju.

Ko je padlo bizantinsko cesarstvo leta 1204, je prišel Dubrovnik pod vrhovno oblast Benečanov, ne da bi se na znotraj razmere s tem kaj spremenile. Kot namestnik beneške republike je stoloval v mestu knez, ki je stal na čelu mestni upravi; sicer pa je imelo mesto napram Benetkam iste obveznosti kakor doslej napram Bizantincom; v slučaju potrebe jim je moralo nuditi pomoč. Dubrovničani so smeli svobodno trgovati po vseh beneških pokrajinah, kar je mestno blagostanje močno povzdignilo.

Ko je ogrski kralj Ludovik prisilil Benečane, da so se morali leta 1358 odreči vsej vzhodni jadranski obali do Drača, so se podali Dubrovničani pod ogrsko zaščito. Dejansko Ogri te svoje nadoblasti skoro da niso izvrševali, tako da je postal Dubrovnik zares popolnoma samostojna republika.

Z naraščanjem turške moči je postal tudi položaj Dubrovniške težavnejši. Ko so se turške čete utrile po albanskih, srbških ter bosanskih zemljah, so tudi napadi na dubrovniško ozemlje postajali vedno pogostejši. To stanje se je spreminjalo šele, ko se je Dubrovnik po mohački katastrofi podal pod vrhovno oblast turškega sultana.

Kolikor bolj je rastlo blagostanje republike, toliko bolj se je mesto večalo tudi v teritorialnem oziru. Do 13. stoletja se je mestna oblast končevala že ob mestnem obzidju; mestni vinogradi na primer so ležali že na ozemlju Trebinja, te Zahumja in Dubrovnik je moral zanje plačevati mešast poseben davek. Od srede 13. stoletja do srede 15. stoletja pa se je mestna oblast širila na okoličnejše raztegnila na jug do Boke Kotorske, na sever skoro do Neretve ter na otok Lastovo in Mljet.

Notranja ureditev Dubrovniškega mesta je bila slika ostalih dalmatinskih mest; predvsem je bila seveda posneta po beneški. Državo so vladale plemiške rodovine, patriciji. Ti so tvorili sedemčlanski mali svet, sestojel iz starešin najmenjše, najstarejših rodov, in iz senata, v katerem je zasedal mestni knez, ki so si ga meščani po letu 1358 sami volili iz svoje srede. Največjo oblast pa je imel veliki svet, katerega so sestavljali vsi plemiči, ki so dovršili 18. leto. Veliki svet je volil kneza, člana malega sveta in višje uradnike, odločeval o miru in vojni, izdaljal zakone in določal davek in carino.

Prvotno prebivalstvo je bilo, tudi v Dubrovniku romansko; poznje pa so se doseljevali slovanski okoličani. Vseled trgovine s slovanskim ozadjem so meščani sploh morali obvladati zlasti slovanski jezik. Sicer pa so živeli v kulturnem oziru v ozkem stiku z Italijo, in ko je ta dežela ob koncu srednjega veka doživela velik duševni preporod, humanizem in renesanco, so močni odmevi te sijajne dobe segali tudi v Dubrovnik.

ZBORNICA BO PREISKALA MORNARIŠKO PRODUKCIJO.

Kongresni pod-odsek za mornariške stroške je namignil, da bo raztegnil preiskavo mornariške produkcije na razne izdelke, ki povzročajo uradnemu Washingtonu glavobol.

Dozdaj je bila napravljena preiskava Brewster Aeronautical korporacije, katere izdeluje bombnike za mornarico. Mornariški podtajnik Mr. Forrestall in drugi mornariški uradniki, ki imajo v svojem področju nabavo letal in druge vojne opreme za našo mornarico, so dejali, da se nikakor ne more reči, da so za Brewsterjevo zakaslenost v izdelovanju bombnikov odgovorne delavske stavke in "slabo vodstvo" kakor se je to hotelo prikazati od strani družbe.

Člani kongresnega mornariškega pod-odseka se seveda na opravičilo družbe niso niti malo ozirali in so izjavili, da bo morala glede produkcijske zamenjivosti družbe Brewster odgovarjati mornarica, od katere se bo zahtevalo, da pojasni vzrok, zakaj se ni proti družbi nastopilo, kot treba, ko je bilo očitno, da zanemarja pogodbo, po kateri se je zavezala producirati gotovo število bombnikov v določenem času. Mornarica bi bila morala od družbe zahtevati, da takoj vrne kontrakt, če ne more izvesti njegovih obveznosti.

Podtajnik Forrestall je dejal, da so bile s to družbo samsitnosti od vsega začetka. Navzle dejstvu, da bi morala biti konstrukcija bombnikov dokončana že v juniju 1942, ni ta družba izdelala niti enega bombnika, ki bi bil uporaben, do oktobra lanskega leta in nato, ko je imela za omenjeno dobo, ne bo dovršeno do prihodnjega decembra — torej je družba zavlekla izdelavo naročila za celih 16 mesecev.

Prvo porabno bombno letalo, ki ga je družba izročila mornarici, je bilo dostavljeno šele v juniju letos, z desetmesečno zamudo. Podtajnik je rekel, da mornarica potrebuje bombnike tipa, ki jih izdeluje Brewsterjeva družba in radi tega je investirala vlada v to podjetje devet milijonov dolarjev (\$9.000.000) za potrebno opremo in instalacijo ali montiranje strojev, itd. Družbi je bilo tudi obljubljenega za \$55.000.000 V-posojila (Victory Loan).

Člani odseka preiskovalne komisije so zaključili spričo aktov, ki so jih našli pri tej družbi, da je skrajni čas, da mornarica razgali vse morebitne druge skandale zavlačevanja produkcije in drugih kršitev kontraktnih določb, da bo moč zbornici uvesti potrebno preiskavo.

ZANIMIV FILM

Vsestransko zanimiv film "Thousands Cheer" ki naj bi si ga po možnosti vsakdo ogledal se sedaj proizvaja v znamenem Astor Theatre na 45 St. and Broadway. Film se proizvaja neprenehoma od 10. ure dopoldne, v katerem igrajo glavne vloge Kathryn Grayson, Gene Kelly, Mary Astor, in John Boles. Poleg tega filma se prikazuje "News Reel" (film najnovejši dogodki iz raznih front. — Vstopnina po zmernih ljudskih cenah.

RUSKI RELEF ZBIRA

PONOŠENO OBLEKO

Odkar so pristopile vse reliefne organizacije v velikem New Yorku k skupnemu National War Fundu, se je prenehalo s posameznim zbiranjem prispevkov za ta ali oni relief v tem okrožju ker bo iz skupnega sklada dovoljena vsaki organizaciji, oziroma narodnosti, ki je zraven, gotova vsota.

Ruski vojni relief pa je še vedno aktiven in sicer zbira po vsej deželi ponošeno toplo obleko za rusko civilno prebivalstvo, ki se vrača v opustošene kraje, katere so osvobodile ruske vojske čete.

Mr. Edward C. Carter, predsednik RWR, ki je pred kratkim došel v Rusijo, kjer si je na lastne oči ogledal tamošnje potrebe in razdajne kraje ter nemška grozodejstva, je poslal nazaj sporočilo, v katerem posebno poudarja potrebo za zbiranje zimске obleke.

Razne organizacije po Ameriki so pridno na delu in so tudi že zbrale mnogo obleke, ki bo takoj odposlana v Rusijo, da se zavaruje trpeče ljudstvo pred hudo rusko zimo.

V Minneapolisu je bilo tekom enega samega dne nabrane 525 ton stare tople obleke za ruski relief. Enako so se dobro odzvali tudi drugod.

Kdor želi darovati obleko ali druge potrebne predmete v ta namen, naj iste pošlje ali prinese na naslov: RWR, 11 East 35th St. New York, 16 N. Y.

Predavanje o Rusiji

V New Yorku je bila nedavno ustanovljena organizacija z imenom American Russian Cultural Association in je njen prvi cilj gojiti prijateljske odnose med ameriškim in ruskim narodom ter zblížati se v kulturni in znanosti.

V četrtek 21. oktobra ob 8 zvečer bo v Hartley House, 413 W. 46th St., New York, pod pokroviteljstvom te organizacije vелеznimivo predavanje z naslovom Sovjetska Rusija v vojni in miru. Govorila bo pisateljica Olga Lang in sicer največ o sovjetski mladini. Vsi dobrodošli. — Odbor.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročino da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER. ako je vam le priročno

To je zadnja zaloga in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj stori.

Slovenski:

KVIŠKU SECE (Štev. 415) 2 1/4 x 3 3/4 inčev; 224 stranl. Cena 75c

RAJSKI GLASOVI (Štev. 408) 2 1/4 x 4 inčev; 235 stranl. — Vatešil Sv. Krišev Pot. Cena \$1.50

Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York 11

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija v Ameriki... Posluje že 50. leto.

Članstvo 38,600 Premožanje \$5,300,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24%

Če hočeš dobro ahi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta, otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in otrok. Če ne nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, po trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrni na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH

NARODNIH PESMI za moški zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

SEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 80

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj kocij je sov; Kam ml. fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljuba moja. Ko ptičica na tuj gre; Noč: Moj očka na konjčka dva; Dobro sem pl. semce; Slovo: Je vplnila inč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devčka (belokranjska) 20

Vas moč pri potul 20

Jurjeva 20

Bošt Mica domo; Kaj druge 20

za bošev; Zdravica 20

ANILIJ MIRK in A. GORMING: Vetril: Po gradini 20

ERIO JUVANEČ: Zjutraj 20

Slovenska 20

PETER JEREŠ: Pella roba VASI 20

LIJ MIRK: Podokulca 20

ZORKO PRELOVEČ: Le enkrat se 20

Slava delu 20

HR. VOLARIO: Kožmarin; JOS. PAVČIČ: Potkan ples 20

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerih smo znižali cene:

Ameriška slovenska lir. (Holmar) 60

Slovenske himne (Vodopivec) 80

Slovenski akordi, 22 mehanik in moških zborov (Emil Adamič) 70

Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 30

V popolniti noči, kantata za solo zbor in orkester. (Battner) 40

Ure pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20

Naši himni, dvoglasne 20

Jorski odmevi, (Lahmar), II. zvezek, moški zbori 20

44 TAMBURICE: VA GORENJSKEM JE FLETNO, podporni slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Mar. ko Bajuk 70

Slovenske narodne pesmi za tamburice zbor (Bajuk) 70

Tom šel na planine, (Bajuk), podpuri 30

44 CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Kofeljak) 80

4 KLAVER: tiri pridele. — Karadnica 30